

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

สำหรับที่ตั้งของประเทศไทยเมื่อมองตามลักษณะทางภูมิศาสตร์นั้น พบว่าเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคอาเซียนที่ประกอบไปด้วยประเทศต่างๆ รายรอบ ได้แก่ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ มาเลเซีย เนการาบรูไนดารุสซาลาม สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และราชอาณาจักรกัมพูชา จึงส่งผลดีต่อการพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจการค้า ด้านการขนส่ง ด้านการเมืองการปกครอง ด้านการผลิตอาหาร ด้านสุขภาพ ด้านการท่องเที่ยวและบริการ ตลอดจนด้านการศึกษาที่กำลังขยายตัวอย่างกว้างขวางทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา

ด้วยเหตุดังกล่าว ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้คัดเลือกโรงเรียนทั่วประเทศ เพื่อเข้าร่วมโครงการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาคอาเซียน ภายใต้โครงการ “Education Hub” จำนวน 14 โรงเรียน ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ติดกับประเทศเพื่อนบ้านและในพื้นที่ที่มีชาวต่างชาติเข้ามาทำงานในประเทศไทยทั้ง 6 ภูมิภาค คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ โดยมุ่งส่งเสริมและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล ให้มีมาตรฐานในระดับนานาชาติหรือสากล เพื่อรองรับทั้งนักเรียนชาวไทยและชาวต่างชาติที่จะเดินทางเข้ามาศึกษาในประเทศไทย โดยทำการวิเคราะห์บริบท (Context) ความต้องการ (Needs) ของแต่ละพื้นที่โรงเรียน และจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับรูปแบบเพื่อสร้างคุณลักษณะให้นักเรียนเป็นพลโลกที่ดีและมีคุณภาพ โดยการจัดการศึกษาเป็นห้องเรียนพิเศษ 3 รูปแบบ ได้แก่

รูปแบบที่ 1 โปรแกรมนานาชาติ (International Program : IP) คือการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ที่มีการบูรณาการสาระและวิธีการสอนจากต่างประเทศ จัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษ นักเรียนสามารถเทียบโอนหน่วยการเรียนรู้เพื่อศึกษาต่อได้ทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 8 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนโยธินบูรณะ กรุงเทพมหานคร โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต โรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร จังหวัดชลบุรี โรงเรียนนารีนุกูล จังหวัดอุบลราชธานี โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย โรงเรียนพิชัยรัตนาคาร จังหวัดระนอง โรงเรียนหาดใหญ่รัฐประชาสรรค์ จังหวัดสงขลา

รูปแบบที่ 2 โปรแกรมพหุภาษา (Multilingual Program : MP) คือการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ และภาษาอาเซียนอย่างน้อย 2 ภาษา มีหลักสูตรอาเซียนศึกษา เทคโนโลยี โรงเรียนคู่พัฒนาในกลุ่มประเทศอาเซียนอย่างน้อย 2 ประเทศ และโรงเรียนในกลุ่มประเทศตะวันตก อย่างน้อย 1 ประเทศ จำนวน 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์

จังหวัดเชียงราย โรงเรียนสรรพวิทยาคม จังหวัดตาก โรงเรียนประสาธวิทยาคาร จังหวัดสุรินทร์
โรงเรียนกันทรลักษณ์วิทยา จังหวัดศรีสะเกษ

รูปแบบที่ 3 โปรแกรมวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์สองภาษา (Science - Math's Bilingual Program: SMBP) คือการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ เสริมความเข้มแข็งทางด้านวิชาการ ด้านอาเซียนศึกษา เทคโนโลยี โดยจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนจุฬารัตนาธิปไตยวิทยา จังหวัดมุกดาหาร และโรงเรียนจุฬารัตนาธิปไตยวิทยา จังหวัดสกลนคร (ข้อมูลจากสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย กระทรวงศึกษาธิการ, 2558)

การดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวนี้เป็นบทบาทเชิงรุกด้านความสัมพันธ์กับต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการอีกก้าวหนึ่ง ที่มุ่งเน้นและส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์และขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติภายใต้กรอบความร่วมมือด้านการศึกษาทั้งในระดับภูมิภาคและระดับมหภาค (Macro) ซึ่งความร่วมมือดังกล่าวเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อสร้างประชาคมอาเซียนให้เป็นดินแดนแห่งความสงบสุข สันติภาพและมีความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

ด้วยทิศทางดังกล่าวที่อ้างมาข้างต้นจึงกลายมาเป็นแรงขับเคลื่อนและส่งผลให้เกิดกระบวนการจัดการศึกษาไทยอย่างมีคุณภาพและให้มีมาตรฐานสูงกว่าประเทศต่างๆ ที่อยู่รายรอบจนสามารถเทียบเคียงกับมาตรฐานสากลได้ในที่สุด

แต่ทั้งนี้การศึกษาไทยจะก้าวเข้าสู่มาตรฐานสากลได้นั้นยังคงต้องอาศัยกระบวนการ วิธีการ และแนวทางต่างๆ ที่จะใช้ประกอบในการพัฒนาศักยภาพแบบองค์รวม (Holistic) ภายใต้บริบทสังคมไทย (Thai Context) ที่ผสมผสานกับความเป็นนานาชาติ (International) ที่มีความหลากหลายและแปรเปลี่ยนได้อยู่ตลอดเวลา

โดยเห็นได้อย่างชัดเจนว่า รูปแบบห้องเรียนพิเศษทั้ง 3 รูปแบบที่กล่าวมาข้างต้นมีจุดเน้นที่แตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะรูปแบบโปรแกรมนานาชาติ (International Program) ที่อยู่ภายใต้โครงการ Education Hub นั้น มีจุดเน้นที่น่าจะตอบสนองต่อแนวโน้มทิศทางการขยายตัวทางการศึกษาไทยไปสู่สากลได้มากกว่าหลักสูตรอื่นๆ เนื่องจากหลักสูตรนานาชาติ (International Program : IP) มีหลักสูตรที่นำมาใช้อยู่ 2 แนวทาง คือ 1) หลักสูตรสถานศึกษามีการบูรณาการสาระและวิธีการสอนจากหลักสูตรของไทยและต่างประเทศ เข้าไว้ด้วยกันจนกลายเป็นหลักสูตรสถานศึกษาของตนเอง หรือ 2) สถานศึกษาได้นำหลักสูตรของต่างประเทศเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนทั้งหมด ได้แก่ หลักสูตรของมหาวิทยาลัย Cambridge และหลักสูตรของ WASC ซึ่งส่งผลดีต่อนักเรียนคือ นักเรียนสามารถเทียบโอนหน่วยการเรียนรู้เพื่อศึกษาต่อได้ทั้งในและต่างประเทศได้

แต่ในทางกลับกันนั้นเห็นได้ว่า การนำหลักสูตรของต่างประเทศเข้ามาใช้ในประเทศไทยก็อาจกลายเป็นดาบสองคมได้ เนื่องจากหลักสูตรดังกล่าวถูกสร้างขึ้นมาจากโลกตะวันตก แนวคิด วิธีการ หลักการจึงมีความแตกต่างไปจากแนวคิดตะวันออกอยู่หลายกรณี อาทิเช่น ตะวันตกเน้นการพัฒนาทางด้านจิตวิทยาสังคม (Social Psychology) เป็นตัวตั้งที่มุ่งเน้นการสร้างความสำเร็จเติบโต (growth) ทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา แต่ในทางกลับกันบริบทของไทยยังคงเน้น “ศาสตร์ความรู้” (Knowledge) เป็นตัวตั้งมากกว่าการพัฒนาทางด้านอื่นใด นักเรียนยังคงมีความ

มุ่งหมายที่จะต้องเข้าศึกษาต่อในคณะหรือมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง ผู้ปกครองยังคงให้ความเชื่อถือและไว้วางใจในโรงเรียนที่สามารถส่งบุตรหลานตนเองเข้าสู่คณะยอดนิยมในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงได้

ทั้งนี้ไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าการใช้หลักสูตรนานาชาติ (International Curriculum) จากต่างประเทศนั้นมีผลคืออยู่หลายประการเช่น มีสื่อการเรียนการสอนครบครัน มีเนื้อหาที่ได้รับการคัดกรองมาอย่างเหมาะสมแล้วทำให้ครูผู้สอนไม่ต้องเสียเวลาไปกับการเตรียมเครื่องมือและเนื้อหาที่จะใช้สอนในแต่ละครั้ง

แต่ทั้งนี้การศึกษาไทยยังคงตั้งอยู่บนมาตรฐานการศึกษาชาติ (National Standard) ที่มุ่งส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีพัฒนาการครบองค์ 3 อันได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) และด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) และเน้นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ สมรรถนะต่างๆ 5 ด้าน ค่านิยม 12 ประการ ที่จะสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) ให้กับนักเรียนนอกเหนือจากหลักสูตรของต่างประเทศที่กล่าวอ้างมาข้างต้น

โดยเห็นได้ว่าโปรแกรมนานาชาติ (International Program : IP) กระทรวงศึกษาธิการ ได้ทำการเปิดสอนมาเป็นเวลากว่า 5 ปีแล้วแต่ทั้งนี้ยังมิได้ทำการประเมินผลการดำเนินงานโครงการนานาชาติที่กำลังดำเนินการอยู่ในโรงเรียนต่างๆ ทั้ง 8 โรงเรียนทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทยที่มีบริบทและการบริหารจัดการที่แตกต่างกันออกไปอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดทั้งการพัฒนาในจุดที่เข้มแข็งอยู่แล้วให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้นและในขณะเดียวกันก็ต้องทำการส่งเสริมและยกระดับปรับปรุงและเสริมในสิ่งที่ขาดหายไปทุกๆ ด้าน ตั้งแต่ด้านการบริหารจัดการโปรแกรมนานาชาติ ด้านหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการวัดประเมินผล

ประกอบกับรัฐบาลได้มีนโยบายใหม่ว่า ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2559 เป็นต้นไป ทุกจังหวัดจะต้องมีโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาในรูปแบบนานาชาติ (International Program :IP) อย่างน้อยจังหวัดละ 2 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 154 โรงเรียนจาก 77 จังหวัดทั่วประเทศ (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย กระทรวงศึกษาธิการ, 2558) โดยอาจให้โรงเรียนที่มีรูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นนานาชาติ ทั้ง 8 โรงเรียน คือ โรงเรียนโยธินบูรณะ กรุงเทพมหานคร โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต โรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร จังหวัดชลบุรี โรงเรียนนารีนุกูล จังหวัดอุบลราชธานี โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย โรงเรียนพิชัยรัตนาคร จังหวัดระนอง โรงเรียนหาดใหญ่รัฐประชาสรรค์ จังหวัดสงขลา ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้กับโรงเรียนอื่นๆ

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำการประเมินโครงการ ด้วยวิธีการศึกษา รวบรวมเรียบเรียง วิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อพัฒนารูปแบบและแนวทางการบูรณาการจัดการเรียนรู้โปรแกรมนานาชาติ (IP) ที่ได้ทำการจัดการเรียนการสอนมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 เป็นต้นมา ให้มีแนวทางที่ชัดเจนและเป็น “มาตรฐานแกนกลาง” ร่วมกัน (Standard Core) ที่โรงเรียนอื่นๆ ซึ่งจะเปิดใหม่จำนวน 154 โรงเรียนทั่วประเทศ สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการจัดการเรียนการสอนในบริบทของตนได้ ซึ่งจะเป็นการยกระดับมาตรฐานการศึกษาของไทยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสู่สากลและกลายมาเป็นที่ยอมรับของประเทศต่างๆ ในอาเซียนที่จะส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษาต่อในประเทศไทย

กล่าวโดยสรุปได้ว่าท้ายที่สุดแล้วผลสัมฤทธิ์ปลายทางที่จะเกิดขึ้นจากงานวิจัยชิ้นนี้ มีอยู่ 2 ประการ คือ 1. ข้อมูลจากการประเมินโครงการทั้งหมดเพื่อนำไปปรับปรุงการบริหารจัดการในอนาคตทั้งของโรงเรียนทั้ง 8 แห่งที่ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนอยู่และโรงเรียนนานาชาติที่กำลังจะเปิดใหม่อีก 154 โรงเรียนในอนาคต 2. รูปแบบการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ระหว่างห้องเรียนพิเศษ โปรแกรมนานาชาติ (IP) กับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามโครงการ Education Hubs กระทรวงศึกษาธิการในประเทศไทยที่พัฒนาขึ้นนั้นสามารถนำมาเป็น “ต้นแบบ” ให้กับโรงเรียนที่จะเปิดใหม่ในรูปแบบโปรแกรมนานาชาติ (International Program) ได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินปัจจัย กระบวนการและผลผลิตของโปรแกรมนานาชาติ (International Program: IP) ที่จัดการศึกษาอยู่ในโรงเรียนต่างๆ ทั่วประเทศไทย
2. เพื่อการศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์และถอดบทเรียนจากข้อมูลปฐมภูมิ (Primary source) และทุติยภูมิ (Secondary source) ของการจัดการศึกษาโปรแกรมนานาชาติในประเทศไทยที่ผ่านมา
3. เพื่อพัฒนารูปแบบการบูรณาการการเรียนรู้อหว่างห้องเรียนพิเศษ โปรแกรมนานาชาติ (IP) กับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. เพื่อตรวจสอบรูปแบบที่พัฒนาขึ้น
5. เพื่อนำเสนอรูปแบบให้กับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตระยะเวลา 1 ปี (ตุลาคม 2559 – กันยายน 2560)
2. ขอบเขตประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ครอบคลุมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาโปรแกรมนานาชาติ คือ
 - 2.1 ส่วนกลาง ได้แก่ สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
 - 2.2 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่และศึกษานิเทศก์ที่ทำหน้าที่กำกับดูแลโปรแกรมนานาชาติ
 - 2.3 ระดับสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้จัดการโปรแกรม หัวหน้าโปรแกรม คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา
 - 2.4 ระดับบุคคล ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน บุคคลภายนอกที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อหรือเข้าทำงาน
3. ขอบเขตเนื้อหา ได้แก่ การวิจัยเรื่องนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนา (Research for Development) โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Research Methods) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยสามารถแยกออกเป็นกลุ่มย่อยได้ 2 กลุ่ม คือ

3.1 ขอบเขตเนื้อหาด้านการประเมินโครงการมุ่งประเมินเฉพาะแค่โปรแกรมนานาชาติเท่านั้น (International Program: IP) ซึ่งครอบคลุมเนื้อหา ดังนี้

- ก) การประเมินปัจจัยของโครงการ (Input Evaluation)
- ข) การประเมินกระบวนการดำเนินงานโครงการ (Process Evaluation)
- ค) การประเมินผลผลิตของโครงการ (Output Evaluation)
- ง) การรวบรวมปัญหา อุปสรรคจากดำเนินงานของโครงการ

3.2 ขอบเขตเนื้อหาด้านการพัฒนารูปแบบการบูรณาการเรียนรู้อะหว่างห้องเรียนพิเศษ โปรแกรมนานาชาติ (IP) กับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามโครงการ Education Hubs กระทรวงศึกษาธิการในประเทศไทย ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดประเมินผล ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งในระดับนานาชาติ การส่งเสริมศักยภาพและการสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) (การพัฒนาผู้เรียน)

4. ขอบเขตพื้นที่การศึกษา การวิจัยครั้งนี้เน้นพื้นที่การศึกษาที่เป็น โรงเรียนที่ได้จัดการเรียนการสอนในรูปแบบโปรแกรมนานาชาติ 8 โรงเรียนทั่วประเทศไทย ได้แก่

- 4.1 ภาคเหนือ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่
- 4.2 ภาคกลาง โรงเรียนโยธินบูรณะ กรุงเทพมหานคร
- 4.3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
(อีสานใต้) โรงเรียนนารีนุกูล จังหวัดอุบลราชธานี
(อีสานเหนือ) โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย
- 4.4 ภาคตะวันออก โรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร จังหวัดชลบุรี
- 4.5 ภาคใต้
(ตอนบน) โรงเรียนพิชัยรัตนาคาร จังหวัดระนอง
(ฝั่งอันดามัน) โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต
(ฝั่งอ่าวไทย) โรงเรียนหาดใหญ่รัฐประชาสรรค์ จังหวัดสงขลา

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลการประเมินโครงการของห้องเรียนพิเศษ โปรแกรมนานาชาติ (IP) กับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามโครงการ Education Hubs ด้านปัจจัย กระบวนการและผลผลิต อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด
2. รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพอยู่ในระดับดีถึงดีมาก

คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

1. การประเมินโครงการ (Project Evaluation) หมายถึง กระบวนการพิจารณาตัดสินคุณค่าโดยการค้นคว้า เก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ จากชุดของกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างมีระบบมาประกอบการตัดสินใจ ตีค่าผลการดำเนินการนั้นว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ใช้เป็นส่วนหนึ่งของ

กระบวนการจัดการ ซึ่งในงานวิจัยชิ้นนี้หมายถึง โครงการ Education Hubs รูปแบบที่ 1 โปรแกรมนานาชาติ (International Program) ที่ทำการจัดการเรียนการสอนอยู่ในประเทศโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 8 โรงเรียนทั่วประเทศ ได้แก่ โรงเรียนโยธินบูรณะ กรุงเทพมหานคร โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต โรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร จังหวัดชลบุรี โรงเรียนนารีนุกูล จังหวัดอุบลราชธานี โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย โรงเรียนพิชัยรัตนาคาร จังหวัดระนอง โรงเรียนหาดใหญ่รัฐประชาสรรค์ จังหวัดสงขลา

2. การพัฒนา (Development) หมายถึง การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือการสร้างสรรค์นวัตกรรมชิ้นใหม่เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ โดยอาศัยขั้นตอนและกระบวนการต่างๆ อย่างเป็นระบบ

3. รูปแบบ (Model) หมายถึง สิ่งที่สร้างหรือพัฒนาขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีที่ได้ศึกษามา เพื่อถ่ายทอดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ โดยใช้สื่อที่ทำให้เข้าใจได้ง่าย กระชับถูกต้อง และสามารถตรวจสอบเปรียบเทียบกับปรากฏการณ์จริงได้ เพื่อช่วยให้ตนเองและคนอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้นหรือใช้เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำเป็นตัวอย่าง

4. การบูรณาการ (Integration) หมายถึง การเชื่อมโยงองค์ความรู้และประสบการณ์ทุกชนิดที่บรรจุอยู่ในแผนของหลักสูตร เป็นการเชื่อมโยงในลักษณะต่างๆ ที่ประกอบไปด้วยการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม (Holistic) ให้มีความสามารถทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย และด้านจิตพิสัย ที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและรู้ในเรื่องนั้นอย่างลึกซึ้ง ซึ่งการบูรณาการทางการศึกษานั้นมีลักษณะที่สำคัญดังนี้ 1. เป็นการบูรณาการระหว่างความรู้ กระบวนการ และการปฏิบัติ 2. เป็นการบูรณาการระหว่างวิชาได้อย่างกลมกลืน 3. เป็นการบูรณาการระหว่างสิ่งที่เรียนกับชีวิตจริง 4. เป็นการบูรณาการเพื่อจัดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาต่างๆ 5. เป็นการบูรณาการให้เกิดความสัมพันธ์กันระหว่างความคิดรวบยอดของวิชาต่างๆ เพื่อทำให้เกิดการเรียนรู้ สำหรับงานวิจัยชิ้นนี้ การบูรณาการ หมายถึง การบูรณาการการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการนำหลักสูตรนานาชาติที่สร้างจากต่างประเทศมาบูรณาการกับมาตรฐานการจัดการศึกษาของไทย

5. ห้องเรียนพิเศษ หมายถึง ห้องเรียนที่ถูกจัดตั้งขึ้นตามนโยบายการจัดการศึกษาที่ เน้นคุณภาพเฉพาะด้านของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 เป็นต้นมา โดยแยกออกเป็น 3 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 โปรแกรมนานาชาติ (International Program : IP) รูปแบบที่ 2 โปรแกรมพหุภาษา (Multilingual Program : MP) และรูปแบบที่ 3 โปรแกรมวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์สองภาษา (Science - Math's Bilingual Program: SMBP)

6. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Fundamental Curriculum) หมายถึง หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นเพื่อเป็นแกนกลางให้กับโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศ ได้นำไปใช้เป็นแนวทางหรือประยุกต์ใช้เพื่อจัดการเรียนการสอนในบริบทของตน ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ อันได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย ที่ควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะต่างๆ ที่จำเป็น ค่านิยม 12 ประการ เป็นต้น

7. **โปรแกรมนานาชาติ (International Program)** หมายถึง โปรแกรมที่ทำการจัดการเรียนการสอนในประเทศไทยที่ประกอบไปด้วย 2 แนวทางการจัดการเรียนการสอน คือ 1) หลักสูตรสถานศึกษาที่มีการบูรณาการสาระและวิธีการสอนจากหลักสูตรของไทยและต่างประเทศ หรือ 2) การนำหลักสูตรของต่างประเทศเข้ามาใช้ได้แก่ หลักสูตรของมหาวิทยาลัย Cambridge และหลักสูตรของ WASC

8. **Education Hubs** หมายถึง โครงการที่จัดตั้งขึ้นโดยสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีจุดประสงค์เพื่อการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวโน้มและทิศทางแห่งโลกอนาคตที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามความต้องการของนานาชาติ อันได้แก่ ความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ ความสามารถทางด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ความสามารถในความรู้ที่หลากหลายในเชิงพหุวัฒนธรรม (Multi-Cultural) และเทคโนโลยี เป็นต้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำที่ผ่านการรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์และถอดบทเรียนจากการจัดการศึกษาโปรแกรมนานาชาติ (International Program: IP) จากโรงเรียนต่างๆ ทั้ง 8 แห่ง และสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เพื่อการอ้างอิงหรือการพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านการจัดการเรียนรู้ของโปรแกรมอื่นๆ ในโครงการ Education Hub เช่น โปรแกรมพหุภาษา (Multilingual Program: MP) โปรแกรมวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์สองภาษา (Science - Math's Bilingual Program: SMBP) ได้
2. ได้กระบวนการและวิธีการที่เหมาะสมที่สามารถนำไปเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนทั้ง 8 แห่งนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการประเมินโครงการของตนเองทุกๆ ปี เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสามารถนำไปเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนนานาชาติที่จะเปิดใหม่อีก 154 แห่งทั่วประเทศได้
3. ข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้ทำให้โรงเรียนทั้ง 8 แห่งสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการกำหนดยุทธศาสตร์ การสร้างแผนกลยุทธ์ และการพัฒนาโครงการต่างๆ ให้สอดคล้องกับบริบทของตนเองได้
4. ได้รูปแบบการบูรณาการจัดการจัดการเรียนรู้ของโปรแกรมนานาชาติในประเทศไทยที่มาจากการศึกษาค้นคว้าและการสังเคราะห์จากบริบทของตนเองอย่างแท้จริง
5. ได้กระบวนการและวิธีการที่เหมาะสมในการพัฒนารูปแบบการบูรณาการจัดการจัดการเรียนรู้ของโปรแกรมนานาชาติในประเทศไทย ซึ่งโรงเรียนทั้ง 8 แห่งและโรงเรียนที่จะเปิดหลักสูตรนานาชาติอีก 154 แห่ง สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องให้ทันสมัย ทั้งในระยะสั้น 3 ปี ระยะกลาง 5 ปี และระยะยาว 10 ปี ได้
6. ได้เครือข่ายการเรียนรู้และการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้วิจัย สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารโปรแกรม คณาจารย์ต่างๆ ผู้ปกครอง นักเรียน ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน

7. สามารถนำข้อมูลจากงานวิจัยชิ้นนี้ไปพัฒนาเป็นคู่มือการพัฒนารูปแบบการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ในบริบทของโปรแกรมนานาชาติ สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการในอนาคตได้